

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Aile Araştırmaları Dergisi,
Ondokuz Mayıs University Journal of Women's and Family Studies

e-ISSN: 2791-6871, OKAD Haziran 2023, 3 (1): 99-116

Sosyal Girişimciliği Kadın Bağlamında Yeniden Düşünmek: Samsun'dan Girişimci Örnekleri

Rethinking Social Entrepreneurship within the Context
of Women: Entrepreneur Samples from Samsun

Sibel SARAÇ¹, Senem GÜRKAN²

¹Millî Eğitim Bakanlığı Canik Uludağ Ortaokulu, Samsun
· sibel5552@gmail.com · ORCID > 0000-0009-2234-45372

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü, Samsun
· senemgrk@yahoo.com · ORCID > 0000-0002-2061-6385

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Received: 07 Mayıs/May 2023

Kabul Tarihi/Accepted: 25 Mayıs/May 2023

Yıl/Year: 2023 | **Cilt-Volume:** 3 | **Sayı-Issue:** 1 | **Sayfa/Pages:** 99-116

Atıf/Cite as: Saraç, S., Gürkan, S. "Sosyal Girişimciliği Kadın Bağlamında Yeniden Düşünmek: Samsun'dan Girişimci Örnekleri"
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Aile Araştırmaları Dergisi 3(1), Haziran 2023: 99-116.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Senem GÜRKAN

SOSYAL GİRİŞİMCİLİĞİ KADIN BAĞLAMINDA YENİDEN DÜŞÜNMEK: SAMSUN'DAN GİRİŞİMCİ ÖRNEKLERİ

ÖZ

İnsan, varoluşundan bu yana her geçen gün yeni bir sorunla karşılaşmaktadır. Bu sorunlardan biri olan toplumsal sorunların ortadan kaldırılması veya bu sorunlara çözüm üretilmesine yönelik faaliyetler yürüten; amacı sosyal etki yaratarak sosyal refahı sağlamak ve kar amacı gütmeyen veya karı bu sosyal hizmetin amacına ulaşması için kullanan girişimcilik faaliyetleri sosyal girişimcilik olarak adlandırılmaktadır. Bu kavram yeni bir kavram olarak görülse de uzun yıllardan itibaren sosyal girişimciler sorunların giderilmesi için çaba göstermektedir. Birçok alanda sosyal girişim örneklerine rastlamak mümkündür.

Çalışmanın amacı, Samsun'da kadın konusunda çalışmaları bulunan sosyal girişimcilerin faaliyetlerini sosyolojik boyutlarıyla ve kadın bağlamında incelemektir. Nitel araştırma yöntemiyle üretilen çalışmada, Samsun ilinde faaliyetleri bulunan üç sosyal girişimciyle derinlemesine görüşmeler yapılmış, bu görüşmeler yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır.

Çalışma sonucunda katılımcılar, öz olarak, kadının refahına yönelik sosyal girişimciliği, toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle mücadele olarak görmekte olduklarını, bunun ise kadının istihdam olanaklarını eğitim yoluyla güçlendirmeye yönelik proje ve aktivizmlerle sonuca ulaşabileceğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Girişimcilik, Kadın, Samsun, Girişimci, Sosyoloji.

RETHINKING SOCIAL ENTREPRENEURSHIP WITHIN THE CONTEXT OF WOMEN: ENTREPRENEUR SAMPLES FROM SAMSUN

ABSTRACT

Humans have faced a new problem each day since their existence. Social entrepreneurship means carrying out activities to eliminate social problems, or to find solutions to these problems to provide social welfare by creating social impact and non-profit or using profit to achieve the purpose of this social service. Although this concept is seen as new, social entrepreneurs have been trying to solve the problems for many years. It is possible to come across examples of social enterprises in many areas.

The aim of the study is to examine the activities of social entrepreneurs who have carried out research on women in Samsun from sociological aspects. In this qualitative research, in-depth interviews were conducted with three social entrepreneurs operating in Samsun, and these interviews were collected through a semi-structured interview form.

As a result of the study, the participants stated that they consider social entrepreneurship for women's welfare as the fight against gender inequality. This aim can be achieved with projects and activities aiming at strengthening women's employment opportunities through education.

Keywords: Social Entrepreneurship, Women, Samsun, Entrepreneur, Sociology.

GİRİŐ

Girişimcilik, genel tanımı ile, çevresel faktörlerin yarattığı fırsatlardan yararlanmak veya bu yaratılan fırsatlar için ekonomik ürün ve hizmetlere sahip olmak, bunları organize etmek ve risk almak yeteneği ile ilgili bir durumdur (Demircan, 2000).

Ölçülebilir bir değer ifade eden yenilikçi bir fikrin peşinde olan girişimcilik; risk almak, üretmek, uygulamak için bir süreç dâhilinde çalışmaktır (Turner, 2003). Diğer bir ifade ile ise risk ya da belirsizlik altında kâr elde etme, büyüme amaçları güderek yenilikçi ve ekonomik işletmeler kurulması şeklinde tanımlanabilmektedir (Dollinger, 1999). Girişimcilik için yenilik gücünün kullanılması ve girişimsel süreçlerin etkinliğinin sağlanması, aynı zamanda ekonomik gelişme kaydedilmesi arasında güçlü bir ilişki vardır (Anokhin and Schulze, 2009).

Siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel bağlamlarıyla yaşam döngüsünün içinde yer alan girişimcilik, sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş ile birlikte oldukça önemli bir hale gelmiş, Orta Çağdan günümüze kadar pek çok teori üreticisinin tanımlamaya çalıştığı bir mefhum olmuştur. Girişimcilik işletme ile iktisat literatürünün odak noktası olup günümüzde de çeşitli disiplinlerce araştırılmaya devam edilen bir olgu olmuştur (Güney, 2015).

Girişimciler, hayatın her alanında mevcuttur ve kendi işini kurmanın ya da küçük bir işletme sahibi olmanın ötesinde sosyal bir olgu olarak tanımlanabilmektedir (Thompson, 1999). Bu nedenle girişimcilik sadece ticari anlamda ve hatta ticari sahada tanımlanmamalıdır. Literatürde günümüzde ortaya çıkmaya başlayan farklı girişimcilik türleri de mevcuttur. Bunlar kadın girişimciliği, akademik girişimcilik, iç girişimcilik, stratejik girişimcilik, sanat girişimciliği ve sosyal girişimciliktir

(Arıkan, 2004; Thompson 1999). Bu çalışma bağlamında ise sosyal girişimcilik ve kadın girişimciliği birlikte ele alınmıştır.

Sosyal girişimciler, sosyal sektör alanlarında değişimin araçları olarak hareket etmektedir. Toplumsal değer yaratma ve hatta sürdürme için amaç sahibi olmak, bu amaç için yeni fırsatlar keşfetmek; yenilik, uyum ile öğrenme süreçlerine katılmak ve kendi kaynaklarıyla cesurca hareket etmek şeklinde betimlenebilmektedir. Söz konusu sosyal girişimciler, toplumun iyiliği ve refahı için sosyal fayda yaratmaya odaklanmış bireylerdir. Kurumların, politikaların işlemediği, piyasanın yalnız başına sorun çözemediği, piyasa çözümünün kurulmadığı ya da mevcut yöntemlerin sorun çözme hususundaki toplumsal ihtiyaçlarına odaklanmaktadır (Dees, 1998).

Toplumun yeterince karşılanamamış olan ihtiyaçlarını gidermeye, sorunlarını çözmeye odaklanan ve topluma yardımcı olmayı kendilerine görev addeden sosyal girişimciler, pek çok dezavantajlı grubun sorunlarının yanı sıra, işsizlik ile yoksulluk sorunlarının çözümü için de çaba göstermektedir. Bu sebeplerle istihdamın artırılması hususunda önemli bir misyona sahiplerdir. Ek olarak sürdürülebilir kalkınma, ekonomide güven ortamı oluşturma açısından etkin rolleri mevcuttur (Türkeş, 2017).

“Sosyal Girişimcilik” günümüzde, sosyal hizmet ya da sosyal politika gibi kesin olarak tanımlanmış bir kavram değildir. Geniş kapsamlı bir oluşum olması nedeniyle sosyal girişimciliğin tanımını kesin bir çerçevede yapılandırmak ise mümkün görünmemektedir. Kimi araştırmacılar kâr amacı gütmeyen örgütler olduklarını, kimi araştırmacılar ise sadece kâr amacı gütmeyen örgütlerin ticari oluşumun içinde olduklarını ve bu nedenle kâr amacı ile başlanan girişimlerin içerisinde bunların bir parçasının olduğu görüşünü savunmuştur.

Tanıma yönelik farklı görüşlerin mevcudiyeti de bu durumun bir sonucu olarak kendini göstermektedir. Girişimciliğin ekonomik kalkınmaya katkıları yadsınamaz; ancak sosyal kalkınmaya da oldukça önemli katkılar sağlar. Örneğin toplumun belirli bir kesimine yönelik proje üretilmesi ve aynı zamanda bu projelerin insanlara sağladığı katkı genel olarak sosyal girişimciliktir. Kadın, erkek, çocuk, engelli, genç, emekli, taşrada yaşayanlara ya da yaşlılara (kısacası dezavantajlı gruplara) yönelik girişimcilik projelerinin üretilmesi sosyal gelişmişlik sağlamakla birlikte sosyal kalkınmayı da olumlu yönde etkiler (Akdemir, 2009).

1960’lı yıllarda sosyal girişimcilik kavramının literatüre girdiği ve 1980’li yıllardan itibaren araştırmacı ya da uygulayıcılar arasında yükselişe geçtiğini ifade etmek mümkündür. Sosyal önceliklerle desteklenmekle birlikte kendi kendini yöneten ekonomik faaliyet anlamına gelen sosyal girişimcilik yenilikçi, ekonomik

faaliyeti, artan gelir ve istihdamı, sosyal inovasyonu, ekonomik ve sosyal ihtiyaçların paylaşımını içermiştir (Lisetchia and Brancu, 2014).

Bir bakıma sosyal girişimcilik aktivist yapıları ifade etmekle birlikte, farklı yasal biçimlerde de ortaya çıkabilmiştir (Choi and Majumbar, 2014). İçinde yer alınan sosyal ve örgütsel bağlama bağlı olarak farklı süreçler izlenmiştir. Son yıllarda bu nedenle sosyal girişimcilik özel, kamu ve kâr amacı gütmeyen sektörlerde dikkatleri üzerine çeker hale gelmiştir. Kişisel kazanç değil, sosyal değer yaratmayı, ekonomik ile sosyal değer anlayışını bütünleştirmeyi öngören bir süreç olmuştur.

Önemli (acil) sosyal sorunları bulmak, çözüme kavuşturmak hem uygulanabilir hem de sürdürülebilir fırsatları tanımak bir inisiyatifi takip etmek demektir. Girişimlerin uygulanabilirliği, sosyal değişim üzerindeki olumlu hızlandırıcı etkilere dayalı olarak değerlendirilmektedir. Sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için yoksulların yaşam dönüştürme amacına hizmet eden, kapasiteye dayalı bir girişimci ya da liderlik sürecine ihtiyaç duyulmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma ise bugünün ihtiyaçlarını karşılarken, gelecek nesillerin tehlikeye sokulmadan, toplumsal değişimin tasarlanıp geliştirilmesi anlamına gelmiştir. Sosyal girişimciler, sosyal sorunları tespit edebilme yeteneğine sahip olup bunlara benzersiz çözümler üretirler ve konusunda tutkulu olmakla birlikte toplumla da iç içedirler (Martina and Novicevic, 2010).

Dünya ülkeleri, ekonomilerinin güçlendirilmesi ve bu gücün sürdürülmesi, milli gelir ve istihdamın artırılması için inovasyona ve girişimciliğe büyük önem verirler. Dolayısıyla ekonomik ve toplumsal yapıları ile toplumsal yaşam arasındaki yakınsak ve karmaşık ilişki, girişimciliğin toplumsal etkisi, sosyal inovasyon ile sosyal girişimcilik kavramlarını ortaya çıkarmıştır. Sosyal yenilik ve sosyal girişimcilik bu noktada birbirine çok benzese de geniş anlamda sosyal inovasyon başlığı altında değerlendirilebilmiştir. Sosyal inovasyon ya da yenilik, topluma değer katma ve toplumda var olan sorun ve ihtiyaçlara yeni, yeterli ve sürdürülebilir çözümler üretme süreci olarak tanımlanmıştır (Phills, et al, 2008, 2012). Tüm bu kavramlarda ortak tanımların bulunmamasının diğer bir nedeni de sosyal ile girişimci terimlerinin anlamının günümüzde hala belirsiz olmasıdır (Zahra, et al. 2006). Tüm tanımların ortak noktası ise sosyal girişimciliğin kişisel veya kurumsal kâr amacı gütmekten ziyade toplumsal değer yaratmayı ve yenilikçi çözümler sunmayı amaçlayan bir olgu olduğu gerçeğidir (Austin et al., 2006).

Sosyal Girişimciliğin Sınıflandırılması noktasında ise, Kanada Sosyal Girişimcilik Merkezi'nin günümüzde sosyal girişimciliği ikiye ayırdığını ifade etmek mümkündür. Bunlar kâr amacı olan girişimcilik ve kâr amacı olmayan girişimciliktir.

Sosyal girişimcilik, aynı zamanda faaliyet alanlarına göre de gruplandırılabilir. Bunlar sektörlere göre, amaçlarına göre ve eylemlerine göre sosyal girişimcilik olarak üç başlık altında toplanabilir.

- Sosyal girişimcilik sektörü ile ilgili pek çok görüş mevcuttur. Sosyal girişimciler için kâr amacı gütmeyen kuruluşların faaliyetleri olduğunu savunanlar mevcut olmakla birlikte sosyal politika açısından ekonomik fayda sağlayan kurumsal sürdürülebilirlik olduğunu savunanlar da mevcuttur (Thompson, et al., 2002). Dees (1998) sosyal girişimlerin, kâr amacı olmayan yenilikçi girişimler ile sosyal amaçlı girişimler ve hibrit organizasyonları içerdiğini ifade etmiştir. Ancak sosyal girişimlerin kâr amacı gütmeyen kuruluşlar olduğunu da savunmuştur. Sosyal girişimcilik kavramı ilk ortaya çıktığında kâr amacı gütmeyen kuruluş faaliyetleri olarak tanımlanmıştı çünkü bir organizasyonun amacı kâr elde etmek bununla birlikte sosyal bir hizmet sunmak değildi. Bazı araştırmacılar sosyal girişimciliğin sınırladığını oysa kâr amacı güden bazı işletmelerin de sosyal bir amaca hareket ettiği bu nedenle de sosyal girişimcilik yaptıklarını ileri sürmüştür (Post, 2006; Thompson et al. 2000).
- Amaçlarına göre sosyal girişimlerin sınıflandırılması konusunda farklı görüşler mevcuttur. Bu tanımların ortak noktası ise sosyal girişimlerin sadece sosyal motivasyonlu olmayıp aynı zamanda girişimci faaliyetleri olduğudur. Peredo and McLean (2006) sosyal girişimciliğin sosyal anlamda fayda sağlamayı amaç edindiğini ve farklı sosyal mahiyetteki amaçlara göre gruplandırıldığını, böylelikle organizasyonların tamamen sosyal olduğunu ifade etmişlerdir. Yine açıklamalarında organizasyonların sosyal amaçlara sahip olanlar ve sosyal amaçlarla ilgilenenler olarak kategorize edildiğini de belirtmişlerdir. Sosyal girişimler asıl amacı sosyal ve kısmen ekonomik tasarımda bulunan bir grup olarak tanımlanmıştır. Sosyal girişimler sadece sosyal amaç gütmeyip ekonomik faaliyetler de yürütmektedir. Sosyal amaçları olan bu kuruluşlara ise sivil toplum kuruluşları denmektedir. Sivil toplum kuruluşları sosyal girişimcilik sıralamasında en üst sıralarda yer almaktadır.
- Sosyal girişimler eylemlerine göre sınıflandırılmak istendiğinde ise, Martin and Osberg'in (2007) çalışmaları bu süreci açıklar niteliktedir. Kendileri, sosyal hizmet sunumu, sosyal aktivizm ve sosyal girişimcilik kavramlarını incelemiştir. İncelemeleri sonucunda sosyal girişimcilik kavramının özelliklerini doğrudan ve dolaylı olarak tartışmıştır ve eylem çıktıları açısından meseleyi konumlandırmıştır. Mevcut sistemde sosyal hizmet sunucuları geliştirdikleri sosyal program ekiplerini doğrudan etkilemektedir. Sosyal girişimcilik inovatif ve doğrudan etkiye sahiptir. Yeni, aynı zamanda sürdürülebilir etkilerinin olması, sosyal girişimlerin toplumsal değişime neden olma etkisine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Sosyal aktivistler topluluk-

ları harekete geçirip sosyal sorunlara müdahale etmelerine rağmen yenilik açısından sosyal inisiyatiflerden farklıdır. Toplumsal sorunlarla başa çıkma mefhumları aynı gibi görünse de eylem ve sonuçları oldukça farklılık arz etmektedir (Ercan, 2017).

Bu çalışmada sosyal girişimcilik, kar amacı gütmeyen, amaçları bakımından ise dezavantajlı konumdaki bireylerin güçlendirilmesine ve toplumun sosyal refahının artırılmasına yönelik çalışmalar olarak ele alınmıştır. Tüm bu bilgilerden hareketle, bu çalışma, Samsun'da kadın konusunda çalışmaları bulunan sosyal girişimcilerin faaliyetlerini sosyolojik boyutlarıyla ve kadın bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Katılımcılar, sosyal girişimi ve sosyal girişimciliği nasıl tanımlamaktadır?
2. Katılımcılar, sosyal girişimcilik bağlamında kendilerini nerede görmektedir?
3. Katılımcıların sosyal girişimcilik serüvenleri nasıldır?
4. Katılımcılar, kadına yönelik sosyal girişimlerini nasıl anlamlandırmaktadır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma, nitel araştırmanın süreç ve tekniklerine göre yürütülmüştür. Nitel araştırma, çalışma grubunun araştırma konusundaki düşüncelerini ortaya çıkarmak amacıyla olduğu için, bu çalışmada nitel araştırmaya başvurulması uygun görülmüştür.

Araştırma Deseni

Bu araştırma, kadın refahı üzerine çalışmaları bulunan Samsun'daki sosyal girişimcilerin düşüncelerini ortaya koymaya yönelik olduğundan, belirli bir veri setinde gizli/gömülü halde bulunan bilgileri açığa koymayı hedefleyen gömülü teori (Mills, 2015) ile desenlenmiştir.

Katılımcılar

Çalışmanın evrenini, Samsun'da sosyal girişimi bulunan bireyler oluşturmaktadır. Örneklemi ise, Samsun'un İlkadım ilçesinde, kadın refahına yönelik çalışmalarda bulunan üç sosyal girişimci oluşturmuştur.

Tablo 1. Araştırmanın Katılımcılarının Demografik Özellikleri

	Cinsiyet	Yaş	Medeni Hal	Eğitim Durumu	Meslek
Katılımcı 1	Kadın	60	Evli	Lisans	Emekli Öğretmen
Katılımcı 2	Erkek	26	Bekar	Lisansüstü	Sosyal Hizmet Uzmanı
Katılımcı 3	Kadın	52	Evli	Lisans	Sosyal Hizmet Uzmanı

Tablo 1’de belirtildiği gibi, araştırmaya 26-60 yaş arasında 3 kişi katılım sağlamıştır. Bu katılımcıların ikisi evli, biri bekar. Biri emekli öğretmen, diğer ikisi sosyal hizmet uzmanı olan katılımcıların biri lisansüstü eğitimini tamamlamış olup, diğer iki katılımcı lisans mezunudur.

Katılımcı 1 (K1): 60 yaşında emekli öğretmen olan katılımcı, gerek öğretmenlik mesleğinin verdiği mesleki ve kişisel yeterlilik, gerekse dernek çalışmalarının getirdiği farkındalık ile sosyal girişimci olduğunu belirtmektedir. Sosyal girişimcilik tanımında ifade edilen mevcut yöntemlerin sorun çözmede yetersiz kalması sebebiyle sorun çözme konusunda toplumsal ihtiyaçlara yakından bakmak konusunda kendisini sorumlu hissettiğini dile getirmiştir. Katılımcı lisans mezunu, emekli bir öğretmendir.

Katılımcı 2 (K2): Katılımcı 26 yaşında, sosyal hizmet uzmanı/ sosyal çalışmacıdır. Kendisinde sosyal girişimcilerin sahip olması gereken birçok özelliğin bulunduğunu ifade etmektedir. Uzun zamandır sivil toplum kuruluşlarının içerisinde gönüllü olarak çalışan katılımcı, ihtiyaç sahibi insanlara daha fazla destek olma isteğinden dolayı sosyal girişimci olmaya karar verdiğini, dezavantajlı gruplarda yer alan bireylere ve topluluklara destek olmayı, mesleğinin ve kişilik özelliklerinin senteziyle ortaya çıkardığını sözlerine eklemiştir. Akademik olarak sosyal girişimcilik konusunda yayınlar hazırlamıştır.

Katılımcı 3 (K3): 52 yaşında bir devlet memuru olan kadın katılımcı, kendisini doğuştan bir sosyal girişimci olarak tanımlamaktadır. Dezavantajlı gruplar üzerine yaptığı, kar amacı gütmeyen çalışmaları sosyal girişim olarak nitelendirmekte, özellikle kendisi kadın olduğu için bu hedef grupla çalışmayı kadınlar için bir zorunluluk, bir görev olarak gördüğünü belirtmektedir. Lisans mezunu olan katılımcı, dernekler, projeler ve aktivizm çalışmaları ile sosyal refaha katkıda bulunduğunu belirtmektedir.

Verilerin Toplanması ve İncelenmesi

Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, araştırmacılar tarafından yürütülen derinlemesine görüşme tekniğiyle elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formundaki demografik sorular katılımcının yaşı, medeni durumu, eğitim düzeyi, varsa çocuk sayısıdır.

Formda bulunan açık uçlu sorular ise şunlardır:

1. Sizin için “sosyal girişimcilik” ne anlama gelmektedir?
2. Kendinizi neden “sosyal girişimci” olarak tanımlarsınız?
3. Sosyal girişimci olma fikri nasıl doğdu?
4. Literatürde sosyal girişimcilik “Kurumların, politikaların işlemediği, piyasanın başlıca yalnız başına sorun çözemediği, piyasa çözümünün kurulumadığı ya da mevcut yöntemlerin sorun çözme hususundaki toplumsal ihtiyaçlara bakmaktadır” şeklinde tanımlanır. Siz kendinizi bu tanımda nerede konumlandırıyorsunuz? Neden?
5. Sizce sizi bir sosyal girişimci yapan en önemli 3 özelliğiniz nelerdir?
6. Hedef grup olarak neden kadınları seçtiniz?
7. Sizce kadınların olumsuz etkilendiği toplumsal sorunlar nasıl çözülür?
8. Bu sosyal girişimcilik fikrinize en çok kim, nasıl destek oldu? Bu desteğin altında yatan asıl neden sizce hedef grubunuzun kadın olması mıydı?
9. Bu sosyal girişimcilik fikrinize en çok kim, nasıl engel olmaya çalıştı? Bu engellenmenin altında yatan asıl neden sizce hedef grubunuzun kadın olması mıydı?
10. Kadınlar neden sosyal desteğe ihtiyaç duyar?
11. Size göre hedef grup olarak kadınlarla çalışmanın, erkeklerle çalışmaya göre zorluğu ya da kolaylığı var mı?
12. Girişimci olmak aile-sosyal yaşamınızı nasıl etkiliyor?
13. Bugüne kadar koymuş olduğunuz hedeflerinize ulaştınız mı? Ne kadarına ulaştınız? Yeni hedefleriniz var mı? Varsa nelerdir?

Görüşmeciler araştırmacılar tarafından yapılmış, ortalama 60-75 dakika sürmüştür. Daha sonra aynı araştırmacılar tarafından yazılı veri haline getirilmiş ve böylece araştırmanın veri seti oluşturulmuştur. Veriler, içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

Etik Konular

Çalışmanın Etik Kurul Onayı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu’ndan, 27.01.2023 tarihli 2023-1253 nolu karar-

la alınmıştır. Ayrıca katılımcıdan gönüllü katılım formu ve gizlilik taahhütnameşi yoluyla gerekli etik izinler alınmıştır.

Sınırlılıklar

Bu çalışmada sosyal girişimcilik ve sosyal girişimciler, yalnızca kar amacı gütmeyen, amaçları bakımından ise kadın bireylerin güçlendirilmesine ve refahının artırılmasına yönelik çalışmaları bulunan, Samsun ilinde yaşayan bireyler olarak ele alınmıştır.

BULGULAR

1. Katılımcıların “Sosyal Girişimcilik” ile İlgili Düşünceleri

Görüşmelerde, katılımcılara sosyal girişimciliğin ne anlama geldiği sorulmuştur.

“Sosyal girişimcilik, toplumda görülen problemleri fark etmek, bu problemlere çözüm yolları aramak, bulmak, üretmektir.” (K1)

“Sosyal girişimciliği, toplumsal sorunlara yenilikçi ve sürdürülebilir fikirler oluşturmak olarak ifade edebilirim.” (K2)

“Benim için sosyal girişimcilik sosyalliktir; insan için var olmak, kendimi ifade etmek, ifade ettikçe güçlenmek ve güçlendirmektir. İnsanların hayatlarına dokunarak var olabilmek, birlikte nefes almanın tadına varabilmektir.” (K3)

2. Katılımcıların, Sosyal Girişimcilik Bağlamında Kendilerini Konumlandırması

Katılımcılara, kendilerini neden sosyal girişimci olarak tanımladıkları; kendilerini sosyal girişimci yapan en önemli üç özellikleri; literatürdeki “Kurumların, politikaların işlemediği, piyasanın başlıca yalnız başına sorun çözemediği, piyasa çözümünün kurulamadığı ya da mevcut yöntemlerin sorun çözme hususundaki toplumsal ihtiyaçlara bakmaktadır” şeklindeki sosyal girişimcilik tanımında kendilerini nerede konumlandıkları soruları yöneltmiştir.

“Ben kendimi, toplumda özellikle dezavantajlı grupları, yardım ve desteğe ihtiyacı olan insanları fark ettiğim ve onların yaşamlarını kolaylaştıracak yollar aradığım için sosyal girişimci olarak ifade edebiliyorum.” (K1)

“Bir sosyal girişimcide gerekli olan birçok özelliği taşıyorum ve bunun için de birçok denemem oldu; ancak kendime bir Sosyal Girişimci diyebilmem için bence

başarılı bir sosyal girişim kurmam gerektiğini düşünüyorum. Bir takım ön hazırlıklarım var, bekliyorum sabırla.” (K2)

“Sosyal girişimciyim çünkü insanlar fayda sağlayacak güzel projelere imza atıyım, atıyorum, atacağım. Proje denince farklılıklar ve çıktılar ön planda olduğuna göre, toplumsal ihtiyaçlara yönelik projelerle toplumun gereksinimlerini karşılamada bir nebze olsun katkım oldu. Özellikle gençlere bu konuda destek olarak, onları da kendim gibi birer sosyal girişimci olmaları yolunda cesaretlendirerek yoluma devam ediyorum.” (K3)

Katılımcılara kendilerini sosyal girişimci yapan üç özellikleri sorulduğunda, K1 öğrenme merakı, öğretme hevesi ve isteği, kendini toplumdan ayrı düşünmemek olarak; K2 ise azimli, disiplinli ve ekip çalışmasına uygun yapıda olduğunu belirtmiştir. K3 ise idealist, kadın olmak ve çalışkan olmak demektir.

3. Sosyal Girişimcilik Serüvenleri

Katılımcılara, sosyal girişimcilik fikirlerinin nasıl doğduğu; bu sosyal girişimcilik fikirlerine en çok kimin nasıl destek ve/ya engel olduğu, girişimci olmanın aile-sosyal yaşamlarını nasıl etkilediği; bugüne kadar koymuş oldukları hedeflere ne derece ulaştıkları ve yeni hedefleri sorulmuştur.

“Sosyal girişimci olma fikri doğmadı aslında. Bu dernek çalışmalarının getirdiği bir farkındalık diyelim. Bu tanımda ifade edilen mevcut yöntemlerin sorun çözümede yetersiz kalması ve sorun çözüme konusunda toplumsal ihtiyaçlara bakmak tarafında olduğunu düşünüyorum. Sosyal girişimcilik fikri içinde bulunduğum sosyal gruplarda edindiğim farkındalık sayesinde oluştu. En çok desteği eşimden ve ailemden gördüm. Ayrıca derneğimiz de destekliyor. Hedef grubun kadınlar olması desteğin altında yatan asıl nedendir. (...) Sosyal girişimcilik aile yaşantımı olumsuz etkilemiyor. (...) Hedeflerimin çoğuna ulaştım. Ancak değişen yaşam koşulları yeni hedefler oluşturuyor. Bu yüzden dinamik bir çalışma içindeyim. Günümüzde özellikle ekonomik sorunların çözülmesi ailenin güvenli ve sağlıklı gıdaya ulaşması, temel yaşam haklarına ulaşması (barınma, temizlik, eğitim) önem kazanmaktadır. Bu alanlarda yapılacak proje çalışmaları ile hedeflere ulaşmak kolaylaşacaktır.” (K1)

“Uzun zamandır sivil toplum içerisinde yer alan ve bu yapılar içerisinde gönüllü olarak çalışan bir gencim sivil toplum kuruluşların daha fazla alanın olması gerektiğini ve bunların topluma faydalı işlerle olması gerektiğini düşünüyordum. Sonradan araştırmalar yaparken sosyal girişimcilik diye bir şeyin olduğunu öğrendim ve bunun araştırmaya başladım. Sosyal girişimciliğin dünyada ve Türkiye’de sürecini izlemeye başladım. Uluslararası yapılardan bu alanda nasıl çalışmalar olduğunu bunların Türkiye’de nasıl bir yol izlediklerini incelemeye başladım. Bu şe-

kilde bir öğrenme sürecim başlamış oldu. Sonrasında Girişimcilik YL programına başladım ve orada akademik olarak sosyal girişimcilik alanında yayıncı hazırladım. Bunların hepsinin ardından birçok sosyal girişimci ile tanışma fırsatım oldu. Türkiye’de sosyal girişimciliği ilk olarak dile getiren kişi ile tanıştım. Ardından daha birçokları ile tanıştım. Bu şekilde o ekosisteme dahil olunca aslında sizlerin sosyal girişimci olmaya hayat sürüklüyor diyebilirim. (...) Bir genç olarak uzun zamandır sivil toplum içerisinde yer alarak birçok insanla çalışma fırsatı bulmuş olmam yapılan çalışmalarda destek almamızda etkiliydi. Bir sosyal girişimci kuraçaksanız insanların sizlere güvenmesi ve sizlerin becerilerinizin yeterli olduğuna inanması büyük bir öneme sahiptir. Çalıştığım derneğin yöneticileri ve çalışma arkadaşlarım en büyük destekçim oldu. Karşılıklı güven ve başarıya ulaşılacağına inanmak çok önemli bir durumdur. Özellikle bu destekler kişinin motivasyonunun artmasında çok etkilidir. Desteğin altında yatan sebep hedef kitlenin kadın olması olarak sınırlandırmak doğru olmaya bilir. En önemli neden yapılacak çalışmaların kitleye faydasının olacağına inanılmasıdır.” (K2)

“Çocukluğumdan beri sosyal girişimciyim. Okulda Kızılay Kolunda görevliydim, kırmızı bantlarımız olurdu kolumuzda. Arkadaşların sadece sağlık sorunlarını değil, çözülmesi gereken tüm problemlerini bir şekilde belirlemeye çalışır, bu görevin bilinciyle öğretmenime rapor verirdim. Çok arkadaşımı öğretmenimle evinde ziyaret etmişliğim vardır. Sonrasında lisansta sosyal hizmet okumaya karar verdim. Öğrenciliğimde de STK’larda ve öğrenci topluluklarında, kulüplerde görev aldım. Yıllardır Samsun’da proje konusunda, özellikle kadına yönelik projelerde görev yapmaktayım. Bu iş gönül işi, bir kadın olarak hemcinsini gönlüne oturttu mu bu sosyalliğin, bu girişimciliğin sonu yok. Kendimi de bu sonsuzlukta, bana her zaman destek olan aile üyelerimle el ele, gönül gönüle, kadına yönelik proje denizinde görüyorum.” (K3).

4. Katılımcıların Kadına Yönelik Sosyal Girişimleri Anlamlandırmaları

Katılımcılara, hedef grup olarak neden kadınları seçtikleri, kadınların olumsuz etkilendiği toplumsal sorunların nasıl çözülebileceği, kadınlar neden sosyal desteğe ihtiyaç duydukları, hedef grup olarak kadınlarla çalışmanın, erkeklerle çalışmaya göre zorluğu ya da kolaylığının olup olmadığı; kendilerine en çok kimin destek/engel olurken, bu desteğin ya da engelin altında yatan asıl nedenin hedef grubun kadın olup olmamasıyla ilgisi sorulmuştur.

“Kadınları, sosyal problemden en önce etkilenen dezavantajlı grup olduğu için seçtim.” (K1)

“Kadınları seçtim çünkü ülkemizdeki sorunların büyük bölümünün temelinde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bulunduğunu düşünüyorum. Cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılması ve kadınların güçlenmesi toplumda refah seviyesinin

artmasında en etkili olacak durumlardan birisidir. Bu nedenle kadınların ve kız çocuklarının kendilerini geliştirmesi ve toplumsal hayata katılımlarının artması gerektiğini düşünüyoruz. Bu nedenle hedef kitemizi kadınlar olarak belirledik.” (K2)

“Kadın kadının yurdu dur. Kendimden olanı seçmeyip kimi seçseydim?” (K3)

Kadınları etkileyen toplumsal sorunların nasıl çözüleceğine yönelik yanıtlarda tüm katılımcılar eğitimin gereğini ortaya koymuşlardır.

Katılımcılara, bu sosyal girişimcilik fikrine en çok kimin, nasıl engel olmaya çalıştığı ve bu engellenmenin altında yatan asıl nedenin hedef grubun kadın olup olmamasıyla ilgili soru yöneltilmiştir.

“Herhangi bir engelle karşılaşmadım.” (K1)

“Hedef kitleniz kız çocukları ve kadınlar özelinde bir kitle olunca aslında engeller her zaman tahmin edilebilir şekilde oluyor. Özellikle toplumsal cinsiyet eşitliği kavramına bazı karar vericilerin tutumu ve bundan siyasi çıkarları nedeniyle korkmaları bize gelen en büyük engellerdendi.” (K2)

“Fikirlerime en çok, yönetici konumundaki erkekler engel olmaya çalıştı. Ama sadece çalıştılar, başaramadılar. Çünkü onlar en tepedeydi, kadınlar ise zaten onların alt seviyesinde bir yerdelerdi. Boşu boşuna enerjimizi, zaten alt seviyede kalmaya mahkumlara harcamamalıydık. Evde oturup çocuklarımızı yetiştirmeliydik. Mesela kadın olunca sonuç hep, her yerde aynı maalesef.” (K3)

Katılımcılara, kadınların neden sosyal desteğe ihtiyaç duydukları sorulmuştur.

“Kadınlar öncelikle sosyal varlıklardır. Bu nedenle sosyal destek onlar için önemlidir. Ayrıca izleyecekleri yol ve yardımı öğrenmek için böyle bir desteğe ihtiyaç duyarlar.” (K1)

“Aile yapısı ve toplum yapısı nedeniyle kadınların belki de büyük bölümü yaşadıkları hayatın onlar için olması gerek bir hayat olduğunu düşünmekte. Kendi mesleklerini seçmekte özgür olmadıkları, kendi geleceklerini tayin edemedikleri hayatların normal bir hayat olduğunu düşünüyorlar (Bu bir varsayım). Bu nedenle özellikle kırsal bölgelerdeki yaşayan kadınların kendi hayatlarının şekil verebileceklerinin farkına varması için desteğe ihtiyaç duyduklarının düşünüyorum.” (K2)

“Kadın özelinde düşünüyorum. Kadını, erkeği, sosyal olan her birey sosyal desteğe ihtiyaç duyar. Bu ülkede ise bazı kesimdeki kadınlar daha çok ihtiyaç duyar, çünkü toplumun normlarına uymazlar, veya fazlasıyla uyup kendilerini evden dışarı çıkaramazlar.” (K3)

Katılımcılara yöneltilen bir diğer soru ise, hedef grup olarak kadınlarla çalışmanın, erkeklerle çalışmaya göre zorluğunun ya da kolaylığının olup olmadığıdır.

“Kadınlar öğrenmeye daha açık oldukları için kadınlarla çalışmak daha kolay. Ancak çalışma içine katılmaları için aileden destek görmeleri gerekiyor. Erkekler öğrenmeye ve gelişmeye kapalı oldukları için onlarla çalışmak zordur.” (K1)

“Kadınlarla çalışmanın çok fazla zor yönü olduğunu düşünüyorum. Bir ailede kız çocuğunu çalışmalarınıza dahil etmek istediğinizde en son kararı eğer varsa babanın vermesinin bekliyorsunuz. Bu süreçte eğer siz eğer baba ile iletişim kuramazsanız veya bu iletişim sağlıklı bir iletişim olmazsa kız çocuğu ile çalışamıyorsunuz. Sizin hedef kitlenizde olan bu kişiye ulaşmamak aslında onun kendi hayatında güzel bir gelecek inşaa etmesinde engel olabiliyor belkide. Bu nedende kadınlarla çalışmak daha zor.” (K2)

“Kadın kadının dilinden anlar, kadınlarla çalışmak her daim daha kolay olmuştur.” (K3)

TARTIŞMA VE SONUÇ

Kadınların öncelikli görev ve sorumluluklarının özel alanda ve ailesinin bakımıyla ilgili olarak görüldüğü ataerkil yapının hakim olduğu toplumlarda, kadınlar kamusal yaşama dahil olsalar da olmasalar da çeşitli güçlüklerle karşılaşmaktadır. Kadınların iş yaşamında karşılaştıkları zorluklar, toplumsal cinsiyet literatüründe birçok çalışmada yer almış, disiplinler arası araştırma ve projelerin önde gelen konularından biri olmuştur (Yıldırım, 2017; İlkaracan, 2015; Kuhn and Shen, 2013; Leymann, 1996; Kocacık ve Gökaya, 2005). Özetle, kadınlar eşit işlerde çalıştığı erkeklerden daha az ücret almaları, karar verme yetkilerinin olmaması ve sorumluluk gerektiren işlerde kadınlara daha az yer verilmesi gibi birçok zorlukla baş etmek durumunda kalmışlardır (Davis, 1984).

Birer insan kaynağı olarak kadınların iş yaşamında yer alması ve güçlendirilmesi konusu, bu alana yönelik disiplinlerarası çalışmaları da beraberinde getirmiştir. Özellikle sosyal girişimcilik konusuna eğilen girişimciler, kadın konusunda pek çok çalışmaya imza atmışlar, gerek yerel, gerek ulusal, gerekse uluslararası çalışmalarda kadının güçlendirilmesi konusunu başat bir yere konumlandırmışlardır.

Bu çalışmada, kadının refahı üzerine faaliyetlerde bulunan sosyal girişimcilerin bu faaliyetleri ve aktivizmlerini ele almak amaçlanırken, kadının konumuna toplumsal cinsiyet açısından bir yaklaşımla eğilmek hedeflenmiştir. Bu bağlamda katılımcıların, özellikle kadına yönelik sosyal girişimciliği anlamlandırırken, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bilincinde ve dahi eşitsizliğe karşı bir tutum sergiledikleri ve bu tutumun literatürle aynı çizgide ilerlediği görülmüştür (İlkaracan, 2015; Yazıcıoğlu, 2020; Leymann, 1996). Tüm bu çalışmaların, Avrupa Birliği (2023) projelerinde, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (2023) ve Uluslararası Çalış-

ma Örgütü'nün (2023) kadının istihdamı ve güçlendirilmesine yönelik çalışmaları ve proje çağrılarını destekler nitelikte olduğu saptanmıştır.

Argüden (2005), toplumsal sorunları çözmeyi amaçlayan bireylerin bilmesi gereken özellikleri şu şekilde sıralamaktadır:

- Gerçek olarak ihtiyaçlara cevap veren projeler
- Sosyal girişim amacıyla kurulan kurum güvenilir ve aynı zamanda etkin bir yönetim ekibi tarafından yönetilmektedir.
- İyi bir model tasarlandığında, ekonomik olarak çoğaltılma fırsatı vardır.
- Tekrarlayan maliyetleri karşılayacak gelir kaynağına sahip olmak
- Proje sonuçları ile faydalarını düzenli olarak ölçüp şeffaf bir şekilde paylaşmak

Araştırmada, katılımcılara kendilerini sosyal girişimci yapan üç özellikleri sorulduğunda ve özellikle kadınların neden sosyal desteğe ihtiyaç duyduklarına yönelik sorular yöneltildiğinde verdikleri yanıtlar, Argüden'i (2005) destekler nitelikte bulunmuştur.

Çalışma bulgularından elde edilen sonuçlar, Samsun'da kadının refahı konusunda faaliyette bulunan sosyal girişimcilerin, öncelikle sosyal girişim kavramının farkında olduklarına ve kendilerini kar amacı gütmeyen, toplumsal refah uğruna çalışan birer sosyal girişimci olarak gördüklerine işaret etmektedir.

Sosyal girişimcilik serüvenlerinin, özellikle çevrelerindeki toplumsal sorunlara sessiz kalamayarak başlamaları dikkat çekmektedir.

Kadın alanında sosyal girişimciliği, kendilerince, toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle mücadele olarak görmekte olduklarını, bunun ise kadının istihdam olanaklarını eğitim yoluyla güçlendirmeye yönelik proje ve aktivizmlerle sonuca ulaşabileceğini belirtmektedirler.

Yazar Katkı Oranları

Çalışmanın Tasarlanması (Design of Study): SS(%60), SG(%40)

Veri Toplanması (Data Acquisition): SS(%70), SG(%30)

Veri Analizi (Data Analysis): SS(%60), SG(%40)

Makalenin Yazımı (Writing Up): SS(%40), SG(%60)

Makalenin Gönderimi ve Revizyonu (Submission and Revision): SS(%30), SG(%70)

KAYNAKLAR

- AB (2023) Avrupa Birliği Projeleri https://www.ab.gov.tr/ab-bakanligi-projeleri_46008.html Erişim tarihi: 30.03.2023.
- Akdemir, A. (2009). VI. Uluslararası STK'lar Kongresi Bildirgeleri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 23-25 Ekim.
- Anokhin, S. and Schulze, W. (2009). Entrepreneurship, innovation, and corruption. *Journal of Business Venturing*, 24(5).
- Argüden, Y. (2005). *Sosyal girişimcilik ve sivil toplum kuruluşlarında iyi yönetim*. Erişim adresi: <http://www.arguden.net/articleDetail.asp?mID=210>, Erişim tarihi: 25.03.2023.
- Arkan, S., (2004). Girişimcilik: temel kavramlar ve bazı güncel sorunlar. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Austin, J., et al. (2006) Social and commercial entrepreneurship: Same, different, or both?, *Entrepreneurship Theory and Practice*, January, 1-19.
- Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (2023) <https://turkiye.un.org/tr/200238-birle%C5%9Fmi%C5%9F-milletler-kad%C4%B1n-birimi-un-women-ve-t%C3%BCrkiye-cumhuriyeti-i%C8%87%C3%A7%C5%9Fleri-bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1> Erişim tarihi: 30.03.2023.
- Choi, N. and Majumdar, S. (2014). Social entrepreneurship as an essentially contested concept: Opening a new avenue for systematic future research. *Journal of Business Venturing*, 29, 363-376.
- Davis, K. (1984). İşletme insan davranışı. Mc Graw Hill.
- Dees, J. G. (1998). *The meaning of social entrepreneurship*. Stanford Business School Centre for Social Innovation.
- Demircan, N. (2000). *Girişimcilik ve girişimcilerin kişilik özellikleri*. Gebze YTE Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmit.
- Dollinger, M. (1999). *Entrepreneurship (2nd ed.)*. USA: The Marsh Management Text.
- Ercan, S., (2017) *Türkiye'de sosyal girişimcilik ve yarattığı etkilerin değerlendirilmesi*. İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Güney, S. (2015). *Girişimcilik: Temel kavramlar ve bazı güncel konular*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- İlkkaracan, İ. (2015). "Feminist Politik İktisat ve Kurumsal İktisat Çerçevesinde Türkiye'de Kadın İstihdam Sorununa Farklı Bir Yaklaşım", *Geçmişten günümüze Türkiye'de kadın emeği*, Der. Ahmet Makal ve Gülay Toksöz, 169-213, Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Kocacık, F. ve Gökkaya, V.B. (2005). Türkiye'de çalışan kadınlar ve sorunları, *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(1): 195-219.
- Kuhn, P. and Shen, K. (2013). Gender discrimination in job ads: Evidence from China", *The Quarterly Journal of Economics*, 128(1): 287-336.
- Leymann, H. (1996). The content and development of mobbing at work, *European Journal of Work And Organizational Psychology*, 5(2): 165-184.
- Lisetchia, M. and Brancu, L. (2014). The entrepreneurship concept as a subject of social innovation. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 124, 87 - 92.
- Martin, R. L. and Osberg, S. (2007). Social entrepreneurship: The case for definition. *Stanford Social Innovation Review*, 29-39.
- Martina, J.S. and Novicevic, M. (2010). social entrepreneurship among Kenyan farmers: a case example of acculturation challenges and program successes. *International Journal of Intercultural Relations*, 34, 482-492.
- Mills J. (2015). *Grounded theory: a practical guide*. 2nd ed. London: SAGE.
- Peredo, A.M. and McLean, M. (2006). Social entrepreneurship: A critical review of the concept. *Journal of World Business*, 41.
- Phills, J., Deiglmeier, K. and Miller, D. (2008). Rediscovering social innovation. *Stanford Social Innovation Review*, Fall, 34-43.
- Post, J. E. (2006). Redefining the corporation: Stakeholders and social purpose. *Politeia*, 82, 13-29.
- Thompson, J. J.; (1999), The world of the entrepreneur-a new perspective, *Journal of Workplace Learning-Counselling Today*, 11(6), 1999, ss.209-224.
- Thompson, J., Alvy, G., and Lees, A. (2000). Social entrepreneurship-a new look at the people and the potential. *Management Decision*.
- Türkeş, N., (2017). *Türkiye'de sosyal girişimciliğin gelişimi ve bir örnek olarak İhsan Doğramacı, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.*
- Turner, C. (2003). *Başarmak için yönetmek girişimci organizasyonlar Yaratmak*. Özlem, H. (Trans.) İstanbul: Kariyer Yayıncılık.
- Uluslararası Çalışma Örgütü (2023) <https://www.ilo.org/ankara/lang--tr/index.htm> Erişim tarihi: 30.03.2023.
- Yazıcıoğlu, A. E. (2020). Türkiye'de kadın istihdamının önemi ve kadın istihdamının artırılmasına yönelik yapılan çalışmalar. *Journal of Ekonomi*, 12-15.
- Yıldırım, M., (2017). "Ayrımcılık". *Sosyal politika*, Ed: Aysen Tokol ve Yusuf Alper, Bursa: Ezgi Matbaası.
- Zahra, S. A., et al. (2006). Social Entrepreneurship: Domain, Contributions and Ethical Dilemmas. *University of Minnesota Conference on Ethics and Entrepreneurship*.

RETHINKING SOCIAL ENTREPRENEURSHIP WITHIN THE CONTEXT OF WOMEN: ENTREPRENEUR SAMPLES FROM SAMSUN

Extended Abstract:

Since the first time humans exist on the earth, they have faced problems that can be classified as problems arising from geographical conditions, problems related to nutrition and shelter, social problems, problems related to physical conditions, and cultural and economic problems. Although solutions have always been sought to eliminate these problems, a complete solution has not been found yet, and the problems have always made themselves felt. However, considering that social problems are created by society itself, the solution to the problems can also be found by society itself.

The national and international managers or decision makers undoubtedly have the power to eliminate or minimize the effects of these human-induced or physical human-induced problems. It is an inevitable fact that social problems arise when even the minimum needs cannot be met. These societal problems must be resolved; otherwise, new problems will likely arise. The concept of social entrepreneurship has emerged to solve some societal problems, eliminate them, and meet their needs. Although this concept is seen as new, social entrepreneurs have been trying to solve the problems for many years. It is possible to come across examples of social enterprises in many areas.

In other words, social entrepreneurship means carrying out activities to eliminate social problems, or to find solutions to these problems with the aim to provide social welfare by creating social impact and non-profit or using profit to achieve the purpose of this social service. Although this concept is seen as new, social entrepreneurs have been trying to solve the problems for many years. It is possible to come across examples of social enterprises in many areas.

The aim of the study is to examine the activities of social entrepreneurs who have carried out research on women in Samsun from sociological aspects. These questions were the research questions that were replied:

1. How do the participants define social enterprise and social entrepreneurship?
2. Where do the participants see themselves in the context of social entrepreneurship?
3. How are the social entrepreneurship adventures of the participants?
4. How do the participants make sense of their social initiatives towards women?

In this qualitative research, in-depth interviews were conducted with three social entrepreneurs operating in Samsun, and these interviews were collected through a semi-structured interview form.

As a result of the study, the participants stated that they consider social entrepreneurship for women's welfare as the fight against gender inequality and this can be achieved with projects and activities aiming at strengthening women's employment opportunities through education.

The results obtained from the findings of the study indicate that the social entrepreneurs working for the welfare of women in Samsun are primarily aware of the concept of social enterprise and see themselves as non-profit social entrepreneurs working for the sake of social welfare. It is noteworthy that social entrepreneurship adventures started by being unable to remain silent about the social problems around them. They state that they see social entrepreneurship in the field of women as the struggle against gender inequality and that this can be achieved with projects and activities aimed at strengthening women's employment opportunities through education.

Keywords: Social Entrepreneurship, Women, Samsun, Entrepreneur, Sociology .

